

Pædagogisk læreplan for Dalens Børnehuse 2020-2022



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Velkommen til Dalens børnehuse	Side 3
Vores pædagogiske grundlag	Side 4
- Børnesyn	Side 4
- Dannelse og børneperspektiv	Side 5
- Leg	Side 5
- Læring	Side 6
- Børnefællesskaber	Side 7
Vores pædagogiske læringsmiljø	Side 8
Vores forældresamarbejde	Side 9
Børn i udsatte positioner	Side 11
Sammenhæng til børnehaveklasse	Side 11
Inddragelse af lokalsamfundet	Side 12
De seks læreplanstemaer	
- Alsidig personlig udvikling	Side 12
- Social udvikling	Side 13
- Kommunikation og sprog	Side 13
- Krop, sanser og bevægelse	Side 14
- Natur, udeliv og science	Side 14
- Kultur, æstetik og fællesskab	Side 15
Evalueringskultur	Side 17

Velkommen til Dalens børnehuse

Et spændende flerkulturelt børnehuse som består af tre huse, der ligger i forlængelse af hinanden. Vi ser vores mangfoldigheden som en ressource og en dannelsesproces for det enkelte barn, hvor alle børn lærer at hudfarven og den kulturelle baggrund ikke har nogen betydning for børnefællesskabet. Børn er børn og sammen kan vi faktisk rigtig meget og mange forskellige ting.

Vi har samlet omkring 40 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn fordelt på de tre huse, et hus med vuggestuebørn, et hus med børnehavebørn og et tredje hus med vuggestue, børnehave og en lille specialgruppe til børn i 3-6års alderen med social- og emotionelle vanskeligheder, hvor vi pt. har 1 barn.

Der er ansat 25 pædagoger, 4 medhjælper, 1 køkkenassistent, 2 køkkenmedhjælper samt en ledelse bestående af en afdelingsleder og en børnehuseleder.

Vi har i en treårige periode fra august 2018 til august 2021 fået tildelt puljemidler fra socialstyrelsen til at arbejde med børn i udsatte positioner. Det har givet os mulighed for at arbejde endnu mere målrettet med vores pædagogiske praksis, og generelt løftet den pædagogiske kvalitet til et højere niveau. Vi har i perioden kunne ansætte flere pædagoger og i særlige stillinger.

Dalens børnehuse har en lang historie og det ene hus var bl.a. i mange år fritidshjem inden der kom SFO på Søndre skole for efter håndtenden mange år siden. Mange børn i Sydbyen har gået på fritidshjem eller i daginstitution i et af de tre huse, som for ca. 10 år blev slået sammen til et børnehuse.

Vi har god plads indenfor og nogle fantastiske udenoms arealer med skråninger og mange træer. Vi ligger mellem et parcelhuskvarter og Ellekonebakken som er et større område med boligblokke, og sender primært børn til Søndre skole og lidt færre til Finderuphøj skole. Vi bruger svømmehallen på søndre skole til vandtilvæning for de ældste børn i børnehaven, og vi besøger de omkring liggende legepladser både på ellekonebakken, i teglmarken og ved Søndersø. Vi har en cykelbane og tæt på en endnu større cykelbane hvor vi øver at cykle med de ældste børn. Vi har tre el ladcykler som vi bruger flittigt og en skurvogn i skoven i Hald ege, hvor vi tager bybussen ud. En gang om året lejer vi bus og tager på heldagstur til Vesterhavet ved Nørre vorupøre, en fantastisk tradition hvor børn og voksne får fyldt rygsækken op med skønne nye oplevelser.

Vi er generelt en nysgerrig personalegruppe som altid forsøger at finde nye muligheder og nye perspektiver.



Den styrkede pædagogiske læreplan er ikke et færdigt produkt for os, men snarere en læreplan vi hele tiden skal arbejde med. Derfor har vi indtil nu arbejdet med den på to pædagogiske dage, første gang i oktober 2019 og anden gang i oktober 2020 og vi har nedsat en arbejdsgruppe som er tovholder på den videre proces i arbejdet med læreplanen. Rammen er at sætte pædagogikken på dagsordenen og hele tiden holde fokus på at være i proces og skærpe opmærksomheden på, hvad børnene får ud af det? – og hvorfor vi gør det vi gør?

Målet er ikke en færdig pædagogisk læreplan nu, men en dynamisk læreplan som hele tiden udvikler sig og skaber de bedste rammer for børns udvikling, læring og trivsel.

Vores pædagogiske grundlag

Børnesyn:

I vores børnehus har vi fokus på, hvad børnene kan og hvilke ressourcer de har. Vi tror på, at udvikling skabes gennem det, der virker, og vi bestræber os på, at have en differentieret tilgang til hvert enkelt barn, så barnet mange gange i løbet af en dag bliver set, hørt og mødt, for den de er.

I vores pædagogiske virke fokuserer vi på at drage omsorg for børnene og vise dem tillid, og vores pædagogiske tilgang er en anerkendende tilgang til de mennesker omkring os, både store og små som kommer i vores børnehuse.

Vi giver børnene nogle pædagogiske rammer, hvor vi understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse og forsøger at imødekomme børnenes behov og ønsker til medbestemmelse, i det omfang det er muligt. Eks. at vi giver børnene 2 muligheder for aktiviteter. ”vil du gerne tegne eller lege med perler?” eller ”vil du have vand eller mælk”, når barnet får frokost.

Hos os er det meget vigtigt, at alle børn føler sig set, når de kommer hos os – vi siger godmorgen til alle børn og familier, giver et smil med på vejen og spørger ind til morgenen og dagen, der er gået.

I Dalens Børnehuse har vi en fuldtids Marte Meo terapeut ansat. Hendes primære arbejdsopgave er at være med til at lave en tidlig forebyggende indsats i forhold til børnene. Samtidig er hun med til at implementere den udviklingsstøttende tilgang blandt personalet. Den voksne har altid ansvaret for relationen og vi er nysgerrige i at undersøge nye muligheder i vores tilgang til barnet.

Vores børnesyn er gennemsyret af tanken om, at børn altid gør det bedste de kan. Det er så op til os voksne omkring barnet at ændre vores tilgang, så barnet får bedre muligheder for at udvikle sig hensigtsmæssigt.

Alt pædagogisk personale deltager i arbejdet med Marte Meo. Nyansatte får en intro til metoden, og vi holder løbende Brush kurser, så alle har metoden inde under huden. Alle voksne er vant til at blive filmet og se sig selv i samspil med børnene. Det giver et fælles grundlag for det pædagogiske arbejde i husene – fælles fagsprog.

Dannelse og børneperspektiv:

I Dalens Børnehuse arbejder vi med dannelse og børneperspektiver i mange sammenhænge i løbet af barnets hverdag. Vi arbejder med at skabe en fast struktur, hvor barnets perspektiver oftest bliver inddraget, så de oplever medbestemmelse på egen dannelse. Dette kan ske ved den tydelige og forudsigelige hverdag, hvor børnene oplever nærværende voksne, der skaber gode deltagelsesmuligheder for det enkelte barn.

Vi har også en kultur i husene, hvor mangfoldigheden og forskelligheden bliver anerkendt og set som en stor styrke, der bidrager til nysgerrigheden hos hinanden. Vi er en institution med børn og familier fra forskellige kulturer, der er åbne omkring, hvor vi kommer fra og hvem vi er og italesætter at alle gør det bedste de kan. Vi øver empati ved at kunne tage hensyn, være ærlig, anerkende og mærke efter hvordan oplevelser føles på egen krop og vi er nysgerrige sammen og italesætter, hvad der sker i fællesskabet, så barnet bliver bevidst om sig selv og kammeraterne.

I praksis arbejder vi ud fra et årshjul. Der er faste rammer som f.eks. ved samlinger og pædagogiske aktiviteter, hvor fokus er temaerne i årshjulet, dog altid med øje for barnets initiativer, så vi kan inddrage dem og derved følge barnets spor, og så har vi også for øje at barnet udfordres i eget tempo, så barnet udvikles ud fra zonen for nærmeste udvikling.

Leg

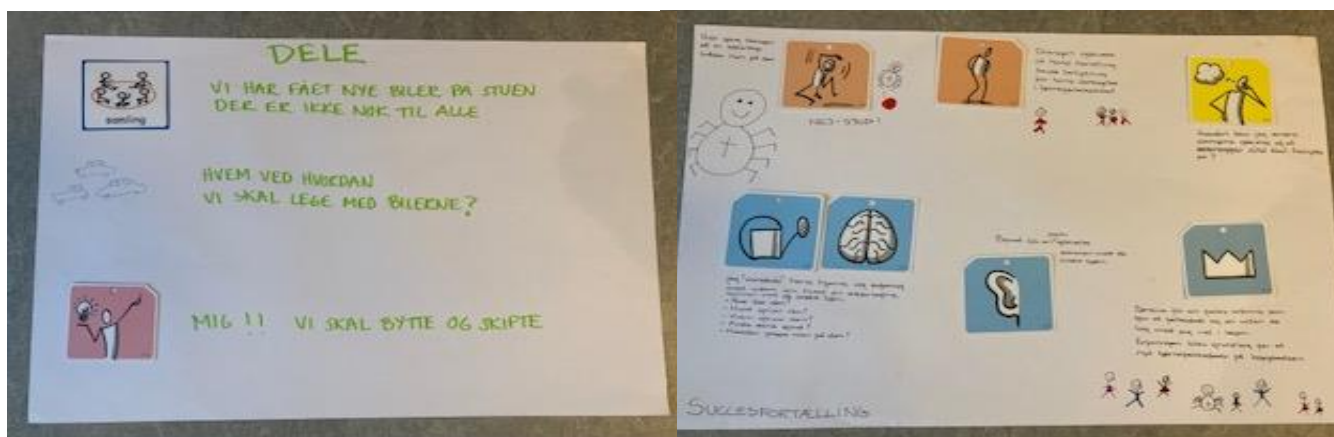
I Dalens Børnehuse prioriterer vi børnenes leg højt, så vi i løbet af dagen er bevidste om at have tid til legen hvor børnene kan fordybe sig med kammeraterne. De voksne er på gulvet sammen med børnene hvor der er behov, og guider dem i legen samt de spilleregler der følger med. De voksne er opmærksomme på både at gå foran i en leg og introducere børnene til legen, at være ved siden af barnet, men også bagved barnet og trække sig, når vi kan se, at børnene er trygge og selv kan bidrage til at legen fortsætter.

Idet vi er tre børnehuse, er vi voksne meget opmærksomme på venskaber på tværs af husene og vi opfordrer til legeaftaler på tværs. Vi har fokus på at skabe rammer, hvor børn kan indgå i sammenhænge og samspil med andre børn og voksne. Skabe venskaber og relationer på kryds og tværs af alder, køn og kultur. At børnene oplever at tilhøre et fællesskab, hvor man selv kan være med til at bestemme.



Vi ser børn i mange forskellige lege og er også opmærksomme på at præsentere dem for forskellige lege og læringsmiljøer:

- fantasilege, hvor børnene er eksperter og kan leve sig ind i legen med deres unikke fantasi,
- regellege – lege som stopdans, hvor børnene lærer om forskellige regler i forskellige lege
- tumlelege – hvor børnene udfordrer kroppen, både udenfor på legepladsen, men også indenfor, hvor der eks. bliver stillet en motorikbane op,
- konstruktionslege – børnene bygger med lego og andet legetøj, der kan samles
- rollelege – børn afprøver sig i rollelege og i legekøkkenet
- undersøgende lege – vi udfordrer sanserne med eks. kartoffelmelsklister eller vandlege.



I vores arbejde med TOPI er en af vores opmærksomhedspunkter også legen, når vi diskuterer og snakker om det enkelte barn. Vi observerer børnene i deres dagligdag i institutionen og er opmærksomme på, at børnene kommer i leg i løbet af dagen.

Vi prioriterer i hele børnehuset at komme på legepladsen hver dag – enten om formiddagen eller om eftermiddagen. På legepladsen ser vi venskaber og leg blive skabt på tværs af grupper og alder. De store børn hjælper de små børn og der er højt til loftet til at lege vilde lege. I vores børnehus må der klatres i træer, så der føles sus i maven. Der bliver leget med smådyr, der findes på legepladsen, samlet blade og leget med mudder. Vi ser legen udvikle sig på nye måder og børn og voksne, der eksperimenterer med naturen i det udendørs rum – en gren bliver til en skyder eller blade bliver til mad. Vores legeplads bliver benyttet i al slags vejr, hvilket også giver mulighed for at alle sanser kommer i spil og legen bliver udforsket på ny.

Læring:

I vores børnehus arbejdes der dagligt i små grupper med 1 voksen og en lille gruppe børn – både ved samling, spisning og planlagte aktiviteter. Børnene lærer gennem leg her i Dalens Børnehuse, idet legen er naturligt for børnene og læringen bliver en sjov oplevelse/aktivitet.

Eks. øver vi os i sproget ved hjælp af lege – vi har ”skattejagt”, hvor børnene finder forskellige ting og dermed øver sig i navnene på tingene (dyr, farver, familier m.m.) Det giver de bedste

betingelser for at skabe tæt kontakt, støtte og guidning til det enkelte barn samt tid og rum til fordybelse samt tilknytning. Vi tror på, at en tryk base med en fast og genkendelig struktur i hverdagen skaber de bedste betingelser for børns læring og udvikling.

Vi oplever med vores små grupper, at vi kan være mere opmærksomme og støttende i forhold til, hvad det enkelte barn brænder for og har behov for og lader det være udgangspunktet for læring ud fra zonen for nærmeste udvikling - barnet bygger videre på det, barnet allerede kan. Vores børn er forskellige, lærer på forskellige måder og har derfor brug for noget forskelligt og det er vores opgave som voksne at udfordre vores børn og børnegruppe i forskellige miljøer. Vi voksne bruger vores egne kompetencer og udnytter hinandens forskelligheder, så vi laver nogle af de ting, som vi brænder for og kan give begejstringen videre til børnene.

I Dalens Børnehuse foregår børns læring gennem hele dagen, så vi stopper op i hverdagen og giver tid og ro til at barnet også får mulighed i at ”ville selv”. Vi ser både læring ved spisning i at øse mad op selv, spise med bestik og hælde vand op i kop. I garderoben holdes tungen lige i munden, når skoene skal på fødderne og velcroen lukkes eller når man bliver så stor at lynlåsen skal lynes i jakken.



Børnefællesskaber:

Vi prioriterer børnefællesskaberne. Vi forsøger at sætte de rammer, vi vurderer det enkelte børnefællesskab, har behov for, men er samtidig bevidst om at være foranderlige i forhold til børnegruppernes behov.

Vi giver ro og plads til de fællesskaber der opstår. Samtidig gør vi en aktiv indsats for at få de børn ind i et fællesskab, som vi oplever der ikke en del af et fællesskab. Vi har stor fokus på at skabe rammer, hvor børn kan indgå i fællesskaber på kryds og tværs af alder, køn og kulturel baggrund.

De børn som kun har få relationer, arbejder vi på at få deres øjne op for andre børn. Dette ved f.eks. at arrangere, at børnene får legeaftaler med børn, de ikke altid selv vælger, eller børn fra andre huse som de savner.

I vores børnehus har vi ansat en sprog- og inklusionspædagog i børnehaven, der blandt andet også har til opgave at støtte de børn, der har svært ved at komme ind i et børnefællesskab. Sammen med

de øvrige pædagoger har hun fokus på trykthed, tillid og gode relationer til børn og voksne igennem struktureret leg.

Vores sprog- og inklusionspædagog har været på kursus i frydleg, der benyttes i børnehavegrupperne. Frydleg er en struktureret legegruppe der handler om at opbygge og styrke børns følelsesmæssige, personlige, sociale styrker. Alt dette gøres igennem glædesfyldt, engageret og struktureret leg, hvor børnene forbedrer deres relationelle og selvindsigt. Vi skaber et børnefælleskab hvor fokus er legen og at barnet igennem legen oplever at mærke sig selv. Legen kan alle deltage i - det er forståeligt uden ord fordi de voksne kan vise med kropssprog hvad legen går ud på. Der kommer glæde, grin og positive erfaringer.

Vi arbejder med Frydleg i sessioner, hvor vi hver gang inddrager et tema. Temaerne er f.eks. glæde, tristhed, kærlig omsorg, venskaber og frygt og mod. Hver session er bygget op med en fast struktur med legene som fokus, hvor vi leger de forskellige temaer ind. Vi oplever vi rør ved noget i børnene - at børnene kommer i en positiv udvikling - samt de udviser glæde og stort engagement. Børnene bliver en del af et større børnefælleskab og får flere sociale relationer og leg på tværs af grupperne. De får større forståelse for egne og andres følelser - de bliver bedre til at sætte ord på og skelne mellem følelserne og hermed også bedre til at regulerer sig selv på sigt.

De 4 årlige børn i Dalens Børnehuse får 6 sessioner med Minifrydleg. De 5-6-årige får 12 sessioner med Frydleg.



Vores pædagogiske læringsmiljø

Der er skabt en kultur og en struktur i Dalens, hvor der gives mulighed for at børnene kan trives, lære, udvikle sig og dannes. Nogle børn har i højere eller mindre grad brug for strukturen, og nogle kan begå sig i frie rammer. Her er det personalets opgave at se og høre det enkelte barns perspektiver og forskellige forudsætninger, og lige så vigtigt børnenes initiativer.

Vi er dygtige til at strukturere hverdagen, så vi kan planlægge dagen ud fra, at der er plads til at tilgodese en bestemt børnegruppe. Her kan vi som personale tilgodese børnegrupperne ved at

opdele børnene i smågrupper eller bruge legepladsen på en anderledes måde, så vi på den måde styrker børnenes trivsel og indlæring.

Da Dalens Børnehuse er en tværkulturel institution, har vi meget fokus på det læringsmiljø der kan skabes i denne mangfoldighed. En mangfoldighed, som vi opfatter som en kæmpe gave for børn og voksne. Vi har fokus på at indføre alle i dansk kultur, men også stifte bekendtskab med andre kulturer som jo er en naturlig del af vores hverdag.

Vi har særdeles stor fokus på sprogarbejdet i alle hverdagens situationer. Vi arbejder bl.a. med dialogisk læsning, bruger piktogrammer og billeder af aktiviteter og dagligdagen, sange og sanglege samt tegn til tale i vuggestuen. Vi har små sproggrupper med 1-2 børn, der kræver en særlig indsats, hvor vi igennem leg sætter ord på ting og handlinger, der er med til at styrke ordforrådet.



Vores forældresamarbejde

I Dalens Børnehuse har vi fokus på relationer – både til børn og forældre. Vi har fokus på at møde familierne med åbenhed, nærhed og rummelighed og at vi er anerkendende i kommunikationen. Vi mener, at gensidig tillid og respekt er grundlaget for et godt forældresamarbejde. Derfor tager vi udgangspunkt i den enkelte familie og dens ressourcer og er meget bevidst om, at hver familie har deres eget udgangspunkt, holdninger og levevis, som vi forsøger at møde. Vi bestiller tolk, når det er nødvendigt, så vi ved, at budskaberne begge veje bliver forstået.

Vores samarbejde med forældrene starter med en opstartssamtale, hvor barnets kontaktpædagog og evt. dagplejer/tidligere vuggestuepædagog er med. Her informeres forældrene om den nye hverdag der venter, stuens dagsrytme og der bliver forventningsafstemt med hinanden, så forældrene føler sig parate og trygge til barnets opstart. Forældre og barn får også en rundvisning i vores institution, hvis de ikke allerede har fået det.

I barnets opstartsperiode viser vi forældrene billeder og videoklip ved afhentning og vi prioriterer højt at have tid til dialog om barnets hverdag – både det lavpraktiske, den gode fortælling samt de udfordringer, der kan være.

Vi har også flere forældresamtaler i løbet af barnets vuggestue/børnehave tid og her indkalder vi til møde for løbende at have et tæt samarbejde omkring barnets trivsel og udvikling. Her kan vi også benytte Marte Meo video, der synliggør barnets kompetencer, udfordringer og trivsel, så forældrene på film kan se, hvilke stjernestuder barnet har og som der arbejdes videre med.

Ved overgange mellem vuggestue og børnehave samt børnehave og skole inddrages forældrene med et møde mellem de to instanser og får information om, hvad der fremadrettet er af forventninger i forhold til de nye rammer og her benytter vi os af overgangsskemaer fra TOPI i Viborg Kommune.

I løbet af året har vi flere fælles arrangementer, hvor familierne mødes og hvor vi kan inddrage forældrene i børnenes hverdag. F.eks. ved kulturfesten, julehygge, arbejdsdag og fastelavnensfesten. Derudover har vi et forældremøde om året, hvor vi tager aktuelle emner op, i forhold til hvad der rører sig i børne/forældre gruppen i institutionen.

Dagtilbudsbestyrelsen i område Sydvest ønsker at markere en række holdninger og principper, som skal udgøre en del af grundlaget for, hvordan det enkelte dagtilbud udmønter samskabelse og samarbejde med den aktuelle forældrekræds.

Alle forældre skal føle sig velkomne, ventet, set, og hørt af ledelse og personale, når man befinder sig i det enkelte dagtilbud.

Ved forbedringer gør det samme sig gældende.

Samtidig hermed skal en tydelig gensidig forventningsafstemning finde sted.

Denne forventningsafstemning skal vedligeholdes gennem hele den periode, hvor barnet er tilknyttet dagtilbuddet. Ansvaret herfor påhviler både forældre, personale og ledelse. I denne forbindelse påhviler det dog i særlig grad personale og ledelse at være initiativtagende, hvis der opleves divergerende opfattelser af meningsfuldheden af daglige rutiner og den daglige pædagogiske praksis. Ligeledes er det i særlig grad personalets og ledelsens ansvar, at tage initiativ til, at alle forældre føler sig inkluderet i dagtilbuddets fællesskab.

I denne sammenhæng er kommunikation og dialog et omdrejningspunkt.

Der skal være en opmærksomhed rettet imod, at informationsmængden fra dagtilbuddets side er "tilpas" - afstemt efter forældrekrædsens behov – og samtidig er underlagt en vis systematik.

Dvs., at forældrene skal være velinformede gennem daglig dialog, opslag i huset og via børnenettet. Dette kan eksempelvis omhandle:

- Planlagte aktiviteter.
- Dagligdags gøremål
- Underliggende tænkning om daglig pædagogisk praksis.
- Afgivelser fra planlægning og praksis (hvorfor...)
- ...

Ovenstående indgår således i den udmøntning af forældresamarbejde og samskabelse mellem forældre og dagtilbudsenhed som udfoldes nedenstående.

Børn i udsatte positioner

Dalens børnehus er et rummeligt hus, hvor der er plads til forskelligheden og ekstra omsorg til den enkelte. I Dalens børnehuse ser vi voksne det enkelte barn og er opmærksomme på at børn i udsatte positioner har brug for ekstra omsorg og tryghed fra de voksne – det er den voksnes ansvar at arbejde på den nære relation barn og voksen imellem. Vores arbejdsredskab som TOPI, giver os struktur til at gennemgå børnene og det enkelte barns behov og vi har fokus på barnets trivsel og hvordan vi fremadrettet kan give ekstra opmærksomhed samt støtte barnet i udsat position. Vi er åben i dialogen med forældrene om barnets udfordringer, hvilket vi oplever som et godt og trygt forældresamarbejde.

Fællesskab og inklusion er vigtige forudsætninger for et barn i udsat position og vores mål er at alle børn har en ven i sin vuggestue- og børnehavedag. Vi arbejder i små grupper og disse grupper kan f.eks. sammensættes ud fra et socialt perspektiv, sådan at børnene kan få øjnene op for hinanden, hvis vi skaber rammerne for det. Her har vi vores inklusionspædagog, der i børnehaven kan hjælpe og støtte barnet i udsatte positioner i legen med de andre børn.

I vores børnehus har vi også et tæt samarbejde med tværfaglige personale, hvor vi inddrager og suger deres viden og ekspertise til os i forhold til barnets bedste. Det kan være en logopæd, ergoterapeut, fysioterapeut, fremskudt socialrådgiver, psykolog eller barnets/familiens sagsbehandler.

Sammenhæng til børnehaveklasse

I barnets sidste år i Dalens Børnehuse har vi en skolegruppe. Skolegruppens navn er ”storbørnsklub” og har til huse i Ellekonedalen særskilt fra de andre børnehavegrupper, men i samme hus som en af vuggestuerne og vores specialgruppe.

I storbørnsklubben øver vi forskellige tiltag i forbindelse med at blive klar til skolestart. Det vil sige, at vi hjælper barnet til, i højere grad at kunne sætte ord på egne følelser, at barnet kan bede om hjælp og at barnet er aktivt i håndtering af egne konflikter.

Børnene øver sig også i at kunne fordybe og koncentrere sig i forskellige aktiviteter, som at spille spil, ligge puslespil, tegne og male eller begyndende interesse i bogstaver. Børnene har deres egen bog, de giver personlig præg med forskellige opgaver, som de er stolte af.

Storbørnsklubben har en god legeplads til at øve sig i at cykle (også uden støttehjul). Vi bruger megen tid på at øve, opmuntre og hjælpe hinanden til at turde cykle. Børnehaven har flere cykler til rådighed, men ellers må børnene gerne medbringe sin egen cykel, da storbørnsklubben også tager cyklerne på tur i trafikken.

Vi samarbejder med Søndre Skole, idet vi har vandtilvænning med storbørnsgruppen i Søndre Skoles svømmehal. Vores formål med vandtilvænning er:

- At lære børnene at bliver trygge i vandet og opnå glæde ved at komme i svømmehallen.
- At lære børnene at begå sig i vandet og begyndende svømmeteknik.
- At skabe et fællesskab blandt børnene, hvor de hjælper hinanden på kryds og tværs.
- At lære børnene at være en del af en fast struktur og ramme, hvor klare aftaler er nødvendige for alle kan have det sjovt og være tryk.
- At lære børnene om den danske fritidskultur – alle skal i bad og vaskes inden vi går i bassinet.
- Ved hjælp af billeder kommunikerer vi med forældrene om den danske kultur.

Når vi går til vandtilvænning, øver vi også færdigheder som selvhjulpen hed i omklædningsrummet, børnefællesskabet i at gå til noget sammen, fejre overvindelse i vandet og forstørre succesoplevelser. Der er fokus på venskaberne og føle tryk, tillid og mærke efter sig selv samt hinandens grænser. Vi stiller selv med egen livredder og underviser.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi oplever nærområdet på gåben, bus eller fra vores 3 el ladcykler, som vi benytter os en del af. Vi er nysgerrige på at give det enkelte barn en oplevelse af naturen og nærområdets aktiviteter – det kan være legepladser, i skoven, at stå og kigge på arbejds- biler og mænd, biblioteket, Hald Ege mini regnskov m.m.

Vi samarbejder med KLC Viborg og deres mange tilbud og er opmærksomme på tilbud som musik forløb eller teaterforestillinger. De store børnehavebørn deltager også i 112 -dagen og Sønderø-løbet for alle dagplejer/institutioner i Viborg.

Turene ud af huset giver børnene nye oplevelser, samt inspiration til lege, kreative udfoldelser og samtaleemner.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

I Dalens Børnehus har vi børn med vidt forskellige forudsætninger både socialt, kulturelt og intellektuelt. Alle børn skal skabe deres egen personlige identitet i denne mangfoldighed og alle børn er unikke og sammen kan vi klare rigtig meget. Den oplevelse ønsker vi, at alle børn har af dem selv og deres venner.

I vores børnehuse skaber vi en genkendelig struktur for børnene – en struktur hvor børnene er i en lille gruppe med deres primær voksne og få børn til spisning, samling og i nogle aktiviteter. Det skaber samhørighed, forudsigelighed og tryk. Børnene mødes af voksne med anerkendelse og respekt og det er vores opfattelse at børnene spejler sig i dette. Vi benytter os af vores egen Marte Meo terapeut i huset til at skabe fokus på via video, at den voksne følger barnets initiativer, udøver

positiv ledelse samt bekræfter barnet og derigennem at kunne tage individuelle hensyn til det enkelte barn.

Vi har et dagligt samarbejde med forældrene om deres barn, skriver handleplaner og benytter os af hinanden til refleksion pædagogerne imellem, hvor vi blandt andet har TOPI som et pædagogisk redskab.

Social udvikling

I Dalens børnehuse sætter vi en værdi i, at børnene lære at udvise omsorg og hjælpe andre, at barnet kan lytte og kommunikere, og både kan være i centrum, men også kan vente på tur. Vi støtter den sociale udvikling i at stimuleres ved at den voksne er tydelig i sin tilgang til barnet, har en anerkendende tilgang og er en god rollemodel for barnet. Den voksne støtter barnet i dets sociale udvikling ved at være nærværende i relationen med barnet samt guider og opfordrer til nysgerrigheden i de andre børn, samtidig med at vi er opmærksomme og italesætter barnets signaler og grænser.

Kommunikation og sprog

Sprogarbejdet i Dalens børnehuse er et fast indsatsområde hos os. Da vi har flere flersprogede børn, har vi et særligt fokus på børnenes sproglige udvikling. Vi har tænkt sprogarbejdet ind i alle hverdagens aktiviteter og vi arbejder meget struktureret med denne opgave.

I vuggestuen gør vi brug af tegn til tale, så børnene tidligt i deres liv kan kommunikere de mest nødvendige ord eks. til spisning – tegn for færdig, mere. Vi arbejder med mange små grupper og har sproget i fokus – i grupperne arbejdes der med sprogkufferter, sange, rim og remser.

I hverdagen benævner vi børnenes handlinger og følelser, så børnene får et større ordforråd, men også så børnene bliver mere opmærksomme på sig selv og følelser. Vi hjælper børnene på vej i kommunikationen med de andre børn og fortæller det vi ser sker, så der bliver en fælles opmærksomhed.

Derudover har vi også sproggrupper for de børn, der har brug for ekstra opmærksomhed og leg med sproget. Vi har en inklusions -og sprog pædagog, der holder sig orienteret om sproget og arbejdet med dette og hun udarbejder også sprog materiale til brug i huset. Alle 3-årige børn sprogscreenes og igen som 5-årig, hvis de i testen som 3-årig lå i en særlig eller fokuseret indsats.

Vi har et tæt samarbejde med vores logopæd flere gange om måneden både til sparring til personalet, men også til de enkelte børn, der har intens brug for sprogindsats. Derudover samarbejder vi med sproghuset, der også er med at give sparring til personalet.

Krop, sanser og bevægelse

I Dalens Børnehuse har vi især fokus på krop og bevægelse ud fra vinklen, at kunne aflæse hinandens kropssprog at kunne styre sin krop, kende egne grænser, og at holde af at bevæge sig. Vores legepladser er indrettet, så de giver børnene motoriske udfordringer, og inspirerer til sociale lege, og motoriske udfoldelser. Vi er glad for vores udeareal, hvor børnene bliver udfordret i at gå på ujævnt terræn/bakker og oplever succes ved at det lykkedes.

Vi er opmærksomme på rummenes betydninger – hvor er det godt at lege vilde lege og hvor kan man lege stille lege. Vi benytter vores motorikrum til både planlagte og organiserede aktiviteter, heriblandt Frydleg, der er medskabende til at børnene mærker sig selv, både nedreguleret og i vild udfoldelse. Derudover bruger vi motorikrummene i ustrukturerede sammenhænge, hvor børnene går foran og selv tager initiativer og udfordrer sig i deres motoriske udfoldelse, hvor de er udviklingsmæssigt. Her er den voksne til rådighed, opmuntrer og hjælper børnene på vej.

Vi opfordrer børnene til selv at tage tøj af og på i garderoben og guider dem til selvhjulpent hed i så stort omfang som muligt. Vi samarbejder med forældrene om selvhjulpent hed, så forældrene også har fokus på dette og lader børnene i eks. vuggestuen gå selv ind i institutionen. Vi oplever, at børnene viser glæde ved at bevæge sig, både indenfor som udenfor – at børnene selv tager initiativer og er modige til kropslig udfoldelse og udviser stolthed over små sejre.

Vi har ligeledes stor fokus på sundhed, og med vores madordning forsøger vi at være med til at give børnene sunde og gode kostvaner. Vi opfordrer børnene til at smage på mad, de ikke kender og er selvhjulpne med at øse mad og drikke.

Natur, udeliv og science

Dalens Børnehuse er en by-institution, men vi har gode muligheder for naturoplevelser i vores nærområde. Ikke alle vores familier har kendskab til naturen omkring os, derfor finder vi det vigtigt, at vores børn får oplevelser i naturen og kommer ud i al slags vejr. Vi skal skabe tryghed omkring aktiviteter i naturen, og vi skal "tage små skridt" med en gruppe af børnene.

I vores børnehus er vi bevidst om at give børnene mulighed for at opleve naturen i al slags vejr – både på legepladsen, men også ture ud af huset, på gåben for de større børn og i vores ladcykler for de mindste børn. Her gør vi også børnene opmærksomme på de ændringer, der sker i naturen i årets løb.

Vi vil gerne at børnene lærer naturen at kende, både via deres sanser, men også via bøger, sange og dialog om naturen. Vi bringer naturen hjem i institutionen og bruger vores fantasi til at lave kreative aktiviteter med materialer fundet i naturen, så børnenes erfaringer med naturen bliver så nuanceret som muligt.

Vi voksne er rollemodeller for glæden ved at være ude og inspirere til leg og eksperimenter i naturen. På legepladsen i børnehaven benytter vi os af bålpladsen, træer og krattet omkring os. Vi har en godsvogn i skoven i Hald Ege som vi tager ud til med bybussen, hvor vi bl.a. oplever de forskellige årstider.

Vi mærker vinden i kinderne og graver i sand/ jord og benytter os af vandpytterne til leg, når lejligheden byder sig. Vi studerer krible- og krabledyr på vores vej, er undersøgende og nysgerrige og går på opdagelse til at finde sten, pinde, snegle, biller, der kan føles og kigges på.

Kultur, æstetik og fællesskab

I Dalens børnehuse har vi et væld af forskellige kulturer. Alle børn i Dalens er en del af denne mangfoldighed og vi oplever den som en stor ressource, som vi ganske naturligt inddrager i det daglige pædagogiske arbejde. Bl.a. har vi den årlige stor kulturfest, hvor vi en måned inden festen arbejder med de forskellige lande og kulturer, som vores børn kommer fra. Her inddrages forældrene meget.

KULTURFEST I DALENS BØRNEHUSE 13 SEPTEMBER 2019 KL. 17-20 😊



PROGRAM FOR FESTEN

- KL. 17.10:
VELKOMST V. LARS PÅ LEGEPLADSEN VED BREIDABLIK
OG MARIEHØNEN + FÆLLES SANG

ALLE BØRN DELTAGER I FÆLLES SANG
HER KAN FORÆLDRE SYNGE MED, SE PÅ OG OPLEVE
HVAD BØRNEHØNEN HAR ØVET DE SIDSTE PAR UGER.
- **AL UNDERHOLDNING FOREGÅR PÅ LEGEPLADSEN VED
BREIDABLIK OG MARIEHØNEN**
- GÅ RUNDT OG OPLEV DE FORSKELLIGE MADBODER OG
BØRNEHØNENS UDSMYKNING
- SPISNING MELLEM 17.30-18.30 I BREIDABLIK OG
MARIEHØNEN.
- KL. 18.40- 19.00
SOMALISK DANS OG MUSIK
- KL. 19.00-19.20
SYRISK MUSIK OG DANS
- KL. 19.20-20.00
KAFFE/THE OG SMÅKAGER SERVERES VED BREIDABLIK
- FÆLLES OPRYDNING

Vi har også en årlig tur til Vesterhavet, Nørre Vorupør, hvor alle børnehavebørn og de største vuggestuebørn deltager. Vi lejer en stor bus og nyder at tage af sted sammen, at forberede børnene til den store dag og sammen få bearbejdet alle indtryk de kommende dage efter turen.



Et eks. på en smtte model over vesterhavsturen:

<p>SMTTE over Vesterhavsturen 2020</p> <p>Sammenhæng: De sidste 3 år har vi været en tur til Vesterhavet, til Nørre Vorupør, for at vores børnehavebørn og et par vuggestuebørn kunne opleve Vesterhavet. Det gør vi igen i år. Vores børnehus ligger i Viborg, inde midt i Jylland. Vi har smukke søer og skove, men intet hav! Ind til sidste år havde langt hovedparten af vores børn aldrig set et hav, været på en bred sandstrand og bygget sandslotte, soppet i vandet eller løbet i klitterne. Turene til havet har været en stor succes, og vi har derfor valgt at arrangere en tur igen. Vi har valgt Vesterhavet fordi det er det smukkeste og vildeste hav vi har i Danmark. Vi vælger også at tage til Nørre Vorupør igen, både fordi nogle af børnene vil kunne genkende det, og fordi der er mange muligheder for leg og læring der.</p> <p>Vores børneflokk er en mangfoldig gruppe med mange forskellige kulturelle baggrunde. Nogle af familierne er vant til at tage på ture, vant til tage ud og opleve naturen og kulturelle seværdigheder, mens andre familier sjældent tager væk fra Viborg. Specielt det at komme til havet synes vi er meget dansk, og noget alle skal have lov at opleve når man bor her.</p>
<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vi vil give børn og voksne fra Dalens Børnehuse en god fælles oplevelse, der bearbejdes når vi kommer hjem.• Vi vil give børnene en oplevelse ved havet hvor alle sanser skal i brug.
<p>Tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vi deler børnene ind i små grupper, der tager ud og oplever området sammen med en voksen.• De voksne er gode rollemodeller der er nysgerrige og udforskende sammen med børnene.• De voksne følger børnenes spor.• Vi skal have alle sanser i brug: Vi skal se havet, høre havet, mærke vandet og sandet og smage fisk.• Vi forbereder børnene på turen til Vesterhavet, og vi bearbejder turen hjemme med de materialer vi har med hjem, og med den dokumentation vi laver over turen.
<p>Tegn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vi vil se børn der taler om turen, og som ved hvad vi skal.• Vi vil se nysgerrige og undersøgende børn der bevæger sig rundt i Nørre Vorupør i små grupper sammen med en voksen.• Vi vil se voksne der bevæger sig foran, ved siden af og bag ved børnene.• Vi vil se børn der reagerer på at være i helt andre omgivelser, og voksne der er opmærksomme på reaktionerne.• Vi vil se børn der oplever genkendelighed når vi arbejder med oplevelserne hjemme i husene.
<p>Evaluerings:</p> <ul style="list-style-type: none">• Turen evalueres samlet på et personalemøde.• Turen evalueres husvis på husmøde.

Evalueringskultur

I Dalens arbejder vi løbende med at evaluere. Vi evaluerer både på stue- og personale møder og giver hinanden sparring. Det kan være fælles projekter i huset – både vores aktiviteter, der er hvert år, men også nye ideer og forløb. Vi benytter os af smtte- modellen til at forberede et forløb og til at evaluere om vores mål og tiltag er lykkedes.

Vi reviderer løbende i børnenes handleplaner og evaluerer med kollegaerne i forhold til, hvilke tiltag der er lykkedes og hvilket tiltag, vi skal have fremadrettet, for at barnet trives og udvikles. Vores filosofi er at: **hvis det vi gør, ikke virker, forsøger vi altid at prøve noget nyt!**

Vi ser en stor ressource i at videns dele de voksne imellem - også på tværs at husene, hvis der er flere pædagoger, der har kendskab til barnet og familien. Jo mere vi ved, jo bedre kan vi agere.

Samtidig med er vi også i en proces, hvor vi gerne vil dygtiggøre os endnu mere og prøve flere tiltag af ud fra modellen How, What og Why. Vi er undersøgende på, hvad og hvordan vi gør tingene i vores hverdag, og ikke mindst hvorfor vi gør, som vi gør og hvad barnet får ud af det. Vi er reflekterende sammen om vores hverdag og den praksis vi har nu og hvor vi gerne fremadrettet vil hen. Vi er bevidste om at være omstillingsparate og lave forandringer for at lykkedes.

